

Posudek vedoucího na diplomovou práci bc. Jany Krátké „Vzdělávání dětí z dětského domova“.

Volba tématu je přiměřená jejímu studijnímu zaměření a je určitou výhodou, že má s danou problematikou i vlastní zkušenosti. Práce je obvyklým způsobem členěna na teoretickou část a vlastní výzkum. Teoretická část je rozdělena do 4 dílčích kapitol, zaměřených na určitý aspekt institucionální rodinné péče o děti školního věku a s ní spojené vzdělávání. O vzdělávání těchto dětí a jejich školní úspěšnosti autorka pojednává především v kapitole č. 4, kde se zabývá i významem osobnosti vychovatele a možnostmi motivace dětí, které nežijí ve vlastní rodině. Je vhodné, že v textu použila i výsledky studií, které se touto problematikou zabývaly. S výsledky vzdělávání souvisí i následná volba budoucí profese, která je životem v dětském domově, resp. chyběním rodinného zázemí, vždycky nějak ovlivněna. Zajímavá je i kapitola zaměřená na hodnocení školní úspěšnosti dětí z DD, do níž se promítají jak dědičné dispozice, tak leckdy i negativní zkušenosti z raného dětství. V poslední kapitole teoretické části autorka upozorňuje na různé programy, které podporují vzdělávání dětí z DD a sociálně slabých rodin.

Praktická část je relativně rozsáhlá. Primárním cílem výzkumu bylo zjistit, jakého vzdělání dosáhli jedinci, kteří prošli ústavní výchovou, zda si daný obor sami vybrali a zda v něm v současné době i pracují. Za účelné lze považovat i zaměření na zdroj jejich motivace k této volbě i na to, jak v dětském domově fungovala příprava do školy. Důležitá byla i otázka zaměřená na význam vzdělání, jak pro sebe sama, tak i pro vlastní děti. Výzkumné otázky jsou srozumitelné a lze na ně na základě výzkumu odpovědět. Zkoumaná skupina byla dostatečně velká a vhodně zvolená. Snaha autorky získat i starší respondenty, kteří mohli mít jiné zkušenosti, byla úspěšná jen částečně. Metoda strukturovaného rozhovoru byla pro dané účely vhodná. Otázky k rozhovoru odpovídají cílům práce a jsou srozumitelně formulované.

Rozhovory s jednotlivými respondenty jsou velmi podrobně zpracovány, uvedení citací jejich odpovědí kvalitě práce prospělo. Shrnutí, které představuje základní charakteristiku každého respondenta je výstižné. Respondenti byli opravdu různí, takže si lze představit, jak rozdílné jsou i děti v DD, a vzhledem k tomu se musí lišit i metody, jak s nimi pracovat. Důležitá je kapitola, ve které autorka shrnuje získané výsledky svého výzkumu a snaží se je interpretovat a porovnat s výsledky jiných výzkumů i statistickými údaji. Kapitola je zpracována adekvátně, text je srozumitelný. Odpovědi na výzkumné otázky potvrzují, že se její odhady vesměs potvrdily, i když i zde se projevil vliv různorodosti respondentů. Závěr zahrnuje vymezení postoje autorky k dané problematice i výsledkům jejího výzkumu. Seznam použité literatury je dostatečný a tematicky odpovídající.

Předložená diplomová práce splňuje požadavky, a proto ji lze doporučit k obhajobě.
Navržená klasifikace: velmi dobře

V Praze dne 20. května 2017

Prof. PhDr RNDr M. Vágnerová, CSc